

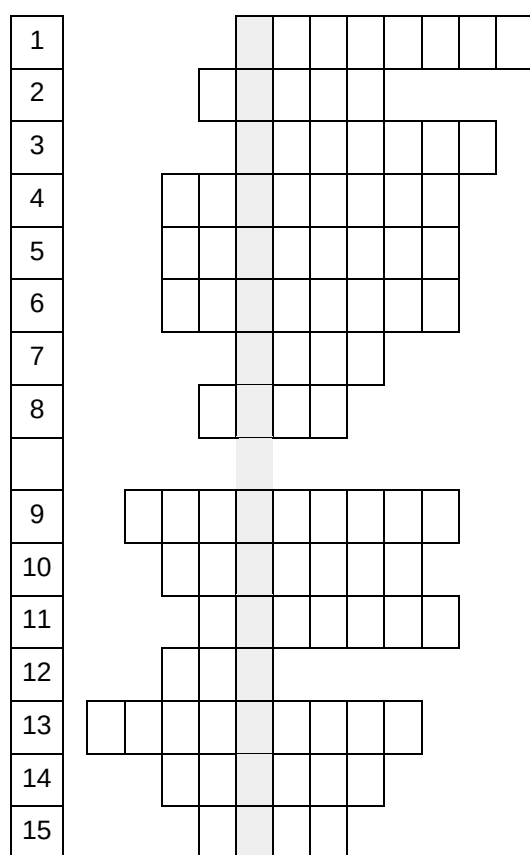

Vítáme vás při čtení druhého čísla časopísku Včelísek.

Opět přinášíme různé úkoly i náměty pro aktivity nejen ve včelařských kroužcích.

Doplňovačka

V tajence doplňovačky vám vyjde stát, ve kterém byl vynalezen jeden včelařský přístroj. Zkuste uhodnout jaký.

1. Jeden ze základních nástrojů včelaře. Používá se například k odlepování rámků od nástavku.
2. Největší včela v úle.
3. Český název roztoče varroa.
4. Produkt včel s dezinfekčními účinky.
5. Včelí dílo s nedělními buňkami.
6. Jedno patro úlu.

7. Starší typ úlu. Včelaři ho vyrobili vydlabáním klády.
8. Prázdné včelí dílo.
9. Dýchací orgán(y) včely. medonosné.
10. Orgán včely určený zejména k obraně včelstva i včel samotných.
11. Jméno včely samotáčky. Její název připomíná jedno povolání, které souvisí se stavbou například zdí.
12. Nebezpečné bakteriální onemocnění včelího plodu.
13. Vylisovaná vosková deska se šestiúhelníkovým reliéfem.
14. Sladká šťáva, kterou rostliny využívají k přivábění potenciálního nepřítele.
15. Tekutina, kterou včely využívají ke klimatizaci v úle.

Obsah čísla

Doplňovačka	1
Včelařský roháček	2
Kvízové otázky	2
Plánování stále kvetoucí zahrady	3
Poznáte rostliny na fotkách	3
Skoky jinam	4
Včelařské domino	5
Postup při hraní a výrobě	5
Vybraná řešení	6
Doplňovačka	6
Kvízové otázky	6

Včelařský roháček

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

1. TAJENKA
2. Jiný název pro kouř, který vychází z dýmáku.
3. Anglická zkratka pro Evropský parlament.
4. Zkratka pro laktátdehydrogenázu
5. spojka

Kvízové otázky

1. Co je florokonstantnost?
 - a. Věrnost včel jednomu druhu pastvy.
 - b. Údaj o množství určitého druhu rostliny na daném území.
 - c. Vlastnost rostlin vyrábět nektar stále stejnou rychlostí.
2. Co je významným faktorem vzniku rojové nálady?
 - a. velký objem úlu
 - b. nedostatek volného prostoru
 - c. sluneční svit
3. Jaký je název mladé včelí matky, která ještě není oplozena?
 - a. mladuška
 - b. panuška
 - c. dobruška
4. Co je kutikula?

- a. Starší název pro medomet.
 - b. Nebuněčná odolná vrstva včely.
 - c. Druh včely samotářky.
5. Jak se také říká mednému váčku?
 - a. pytlík
 - b. včelí taška
 - c. volátko
 6. Co produkuje tzv. Kožešnikovova žláza?
 - a. poplašný feromon.
 - b. alkalický sekret, který tlumí rozvoj vaječníků dělnic.
 - c. látku, která láká trubce k dělnici.
 7. K čemu slouží enzym invertáza?
 - a. k fermentaci pylu
 - b. ke krystalizaci medu
 - c. ke štěpení sacharózy na fruktózu a gluózu.
 8. Jaký orgán vylučuje škodliviny ze včelího organismu?
 - a. Langstrothovy trubice
 - b. Malpighiho trubice
 - c. Adamcovi hadice

Plánování stále kvetoucí zahrady

Včelaři by se kromě vlastního chovu včel měli věnovat pěstování včelí pastvy v okolí úlů. Jejich cílem by měl být stav, kdy kolem úlů kvete stále něco od předjaří do podzimu.

Ve včelařském kroužku se můžeme pokusit alespoň o “návrhy” různých výsadeb. Zkusme najít nějaké “zanedbané místo” a oslovit majitele pozemku s námětem jeho přeměny ve kvetoucí místo. Třeba budete úspěšní.

V následující tabulce uvádíme některé rostliny. Pokuste se chybějící údaje doplnit.

<i>rostlina</i>	<i>typ (keř, strom, bylina)</i>	<i>dobu kvetení</i>
sněženka		
pámelník		
černý rybíz		
jabloň		
příisavník trojlaločný		
psí víno		
břečťan		
mateřídouška		
hloh		
krokus		
jetel plazivý		
vrba jíva		

Poznáte rostliny na fotkách

Pod obrázky pište názvy rostlin.

Skoky jinam

Nejen členové včelařských kroužků by měli chránit přírodu jako celek. Proto se občas podíváme i do jiných oblastí.

Na fotografii vidíte úžasnou stavbu přehrad, kterou postavili _____ (doplňte).

Říká se, že vše má svá “pro” a “proti”.

Zkusme se zamyslet a napsat alespoň tři pozitiva a tři negativa činnosti zmíněných tvorů.

Dále zkuste odpovědět na následující otázky.

1. Čím se tyto tvorové živí?
2. Kde bydlí?
3. Jsou u nás chráněni?
4. Jak přečkají zimu?

Hrátky s plastelínou

Plastelína dokáže být užitečná i ve včelařském kroužku.

Zadejte dětem různé včelařské nástroje.

Jejich úkolem je bude vymodelovat. Ostatní pak budou hádat, co jejich spolužáci vyrobili.

Uveďme si příklady:

1. rozpěrák
2. úl
3. mezistěna
4. rámeček
5. kuřák
6. kleště
7. medomet

Hrát můžete i ve skupinkách. Například ve skupině, která má pět členů, se budou ve stavbě postupně střídát všichni členové. Ostatní pak hádají. V případě uhodnutí získává družstvo bod. Vyhrává tým s největším počtem bodů, tj. s největším počtem bodů.

Včelařské domino

snubní prolet	med
glukóza a fruktóza	květ
nektar a pyl	česno
vchod do úlu	plást
vosk	neoplozené vajíčko
trubec	vývoj trubce
24 den	vývoj matky

16 dní	Franz von Hruschka
medomet	sluneční tavidlo
včelí vosk	soutěž
Zlatá včela	včelí chléb
pyl	matka

Postup při hraní a výrobě

Nejprve si kartičky rozstříháme podle černých vodorovných čar. Nestříháme pouze střední čáru.

Pokusíme se vytvořit kruh. Pojmy vedle sebe musí mít souvislost.

Vybraná řešení

Doplňovačka

1			R	O	Z	P	Ě	R	Á	K
2		M	A	T	K	A				
3			K	L	E	Š	T	Í	K	
4		P	R	O	P	O	L	I	S	
5		T	R	U	B	Č	I	N	A	
6		N	Á	S	T	A	V	E	K	
7			K	L	Á	T				
8			S	O	U	Š				
9		V	Z	D	U	Š	N	I	C	E
10			Ž	I	H	A	D	L	O	
11				Z	E	D	N	I	C	E
12			M	O	R					
13	M	E	Z	I	S	T	Ě	N	A	
14			N	E	K	T	A	R		
15				V	O	D	A			

Kvízové otázky

- Co je florokonzistence?
 - Věrnost včel jednomu druhu pastvy.**
 - Údaj o množství určitého druhu rostliny na daném území.
 - Vlastnost rostlin vyrábět nektar stále stejnou rychlostí.
- Co je významným faktorem vzniku rojové nálady?
 - velký objem úlu

b. nedostatek volného prostoru

- sluneční svit

- Jaký je název mladé včelí matky, která ještě není oplozena?

- mladuška

b. panuška

- dobruška

- Co je kutikula?

- Starší název pro medomet.

b. Nebuněčná odolná vrstva včely.

- Druh včely samotářky.

- Jak se také říká mednému váčku?

- pytlík
- včelí taška

c. volátko

- Co produkuje tzv. Kožesnikovova žláza?

a. poplašný feromon.

- alkalický sekret, který tlumí rozvoj vaječníků dělnic.

- látku, která láká trubce k dělnici.

- K čemu slouží enzym invertáza?

- k fermentaci pylu
- ke krystalizaci medu

c. ke štěpení sacharózy na fruktózu a glukózu.

- Jaký orgán vylučuje škodliviny ze včelího organismu?

- Langstrothovy trubice
- Malpighiho trubice**
- Adamcovi hadice